

Examenprofiel mbo

Sectoren Bouw en infra, hout en interieur

Sector: Bouw en infra, Hout en interieur

Vastgesteld door: bestuur Fundeon KBBI conform advies paritaire commissie en de Paritaire
Commissie Hout en meubel

Vaststellingsdatum: 24 september 2014 / 6 oktober 2014

Examenprofielnummer: EXPRO.02

Inleiding

Doel en functie van het examenprofiel

In een examenprofiel maken onderwijs en bedrijfsleven met elkaar afspraken over de inrichting van examinering. Afspraken over wat de belangrijkste kenmerken zijn van het beroep en hoe die duidelijk getoond worden. Afspraken over de wijze waarop onderwijs en bedrijfsleven betrokken zijn bij de examinering. Het examenprofiel geeft daarmee vertrouwen in de diploma's, en borgt de wederzijdse betrokkenheid. Het streven is dat effectieve en haalbare afspraken leiden tot een grotere mate van toezicht op afstand.

Het examenprofiel biedt ondersteuning bij de vertaling van het kwalificatiedossier naar de inrichting van de examinering. Aan de hand van dit document zijn onderwijs en bedrijfsleven bij elkaar gekomen en hebben zij gezamenlijk nagedacht over ieders rollen en verantwoordelijkheden. Door nauw samen te werken, ontstaat wederzijds begrip over de keuzes die worden gemaakt.

Examenprofielen zijn mede tot stand gekomen om meer standaardisering in de examens te bereiken, zonder dat centrale examinering nodig is. Centrale examens passen niet goed bij de praktijkgerichte insteek van examens in het beroepsonderwijs, afspraken over de inhoud en inrichting van examens wel. Dan kunnen scholen zeggen dat iemand het diploma waard is en kunnen bedrijven erop vertrouwen dat beginnende beroepsbeoefenaren aantoonbaar beschikken over de benodigde kennis, vaardigheden en gedrag.

Inhoud van het examenprofiel

Sectorale onderwijs- en werkveldpartners bespreken eerst met elkaar wat ze gezamenlijk willen bereiken ten aanzien van de wijze van examineren voor de sector als geheel. Dit leidt tot een visie op examinering in de sector, dat het startpunt is voor afspraken over de betrokkenheid van het bedrijfsleven en inhoudelijke examenafspraken. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in deel 1 van het examenprofiel. Het doel hiervan is om de structuur van de examenprofielen in de sector toe te lichten en te verantwoorden.

Als de sectorale onderwijs- en werkveldpartners het aantal examenprofielen voor de sector en de bijbehorende kwalificatiedossiers hebben gedefinieerd, maken paritair ingerichte commissies per sector afspraken over de betrokkenheid van het bedrijfsleven. Zij beschrijven waar (leer)bedrijven medeverantwoordelijk zijn voor examinering of juist een adviserende rol hebben. Ook geven zij aan hoe die betrokkenheid landelijk/sectoraal of regionaal wordt ingevuld. Deze afspraken worden vastgelegd in deel 2.

Deel 3 bevat concrete afspraken over de examinering van de kwalificatie(dossiers) waar het examenprofiel betrekking op heeft. Dit deel is per kwalificatie of kwalificatiedossier uitgewerkt. Per kwalificatie geven onderwijs en bedrijfsleven aan wat de essentie van het beroep is. De afspraken gaan over wat aangetoond moet worden en hoe dat getoetst kan, of moet, worden.

Deel 1 Verantwoording

1.1 Algemene informatie

Onder regie van: Kenniscentrum Fundeon.

1.2 Overzicht examenprofielen

Dit examenprofiel is ontwikkeld ten behoeve van de volgende kwalificatiedossiers en crebonummers:

Examenprofiel	Kwalificatiedossier(s)	Crebonummer
Bouw en infra, Hout en interieur	Timmeren	23057
	Betontimmeren	23048
	Metselen	23052
	Tegelzetten	23056
	Dakdekken	23049
	Betonstaalverwerken	23047
	Betonreparatie	23046
	Voegen/gevelbehandelen	23062
	Natuursteenbewerken	23054
	Steigerbouw	23060
	Betonboren	23045
	Slopen	23055
	Grond-, water- en wegenbouw	23050
	Machinisten	23051
	Voertuigen en mobiele werktuigen, profielen Monteur mobiele werktuigen en Eerste monteur mobiele werktuigen	23109
	Infratechniek	23114
	Middenkader bouw en infra	23053
	Werkvoorbereiden en uitvoeren, profielen Werkvoorbereider gespecialiseerde aannemerij, Uitvoerder bouw/infra, Uitvoerder gespecialiseerde aannemerij, Uitvoerder hijswerk	23058
	Meubels en (scheeps)interieurs maken	23008
	Machinaal Houtbewerken	23007
	Industrieel produceren met hout	23004
	Meubels stofferen	23009
	Parketvloeren leggen	23011

Voor de profielen op het gebied van personenauto's en bedrijfsauto's in het kwalificatiedossier Voertuigen en mobiele werktuigen is het examenprofiel Mobiliteit van toepassing.

Voor het kwalificatiedossier Entree is vooralsnog geen examenprofiel opgesteld.

1.3 Visie op examinering in de sector

Borging in de sector:

Kwalificatie-eisen zijn vastgelegd in kwalificatiedossiers. Het examenprofiel beschrijft afspraken over de wijze waarop het bedrijfsleven betrokken wordt bij de processen in examinering. Voor dit examenprofiel is gebruik gemaakt van het examenprofiel voor de sectoren Bouw en infra, Hout en interieur (30 mei 2011). De afspraken zijn in een werkconferentie op 20 mei 2014 geëvalueerd, deels bijgesteld en in geval van overlap met het Toezichtkader van de onderwijsinspectie geschrapt.

De volgende afspraken gelden voor elk kwalificatiedossier binnen de sector Bouw, infra, hout en interieur:

- De kerntaken uit de kwalificatiedossiers geven de essentie van het beroep weer en vormen daarmee de kenmerkende beroepssituaties.
- De examens dekken de beroepsmatige inhoud van het kwalificatiedossier op het niveau van kerntaken zoals beschreven in basis- en profieldeel van het kwalificatiedossier.
- Alle kerntaken die deel uitmaken van een kwalificatie (basis plus profiel) worden geëxamineerd.
- De examenprestaties worden beoordeeld op beoordelingscriteria die ontleend zijn aan de kerntaken, inclusief complexiteit, verantwoordelijkheid, vakkennis, vaardigheden, werkprocesomschrijving, resultaat, gedrag.
- De in het kwalificatiedossier vermelde vakkennis en vaardigheden worden geïntegreerd in het praktijkexamen en/of apart geëxamineerd.
- Het examen bestaat uit meerdere examenonderdelen en -vormen, bij voorkeur uit een proeve van bekwaamheid en/of een vaardigheidstoets.

Keuze voor het aantal examenprofielen:

Er is voor de sectoren Bouw en infra, Hout en interieur gekozen voor één examenprofiel.

Bedrijfsleven en onderwijs betrokken:

Dit examenprofiel is ontwikkeld in samenwerking met Bouwend Nederland (vertegenwoordigd door dhr. A.F. de Vries), Bedrijfstakgroep BIB (vertegenwoordigd door de heren T. Laarman – Soma College, dhr. P. Kroes – Regio College, G. Gerding – MBO Raad), Stichting Fundeon (examenleverancier, vertegenwoordigd door de heren R. van de Water, M. van Kooij).

Adviescommissie Examinering SH&M, Paritaire Commissie SH&M (vertegenwoordigd door J. Stam – ROC van Twente), Kenniscentrum SH&M ((examenleverancier, vertegenwoordigd door P.H. Sijl – van Veen)

Regionale verantwoording:

Roc's regelen de betrokkenheid van het bedrijfsleven bij onderwijs en examinering via een adviesraad. Voor advisering over examinering is vereist dat het bedrijfsleven in deze adviesraad vertegenwoordigd wordt door erkende leerbedrijven.

Deel 2 Betrokkenheid beroepenveld

Op grond van de wet zijn onderwijsinstellingen in het middelbaar beroepsonderwijs eindverantwoordelijk voor de examinering. Wel geven zij samen met het bedrijfsleven vorm aan examinering. Onderwijs en bedrijfsleven hebben een eigen rol in het examineringsproces. De onderstaande tabel en toelichting daarbij biedt handvatten voor zowel onderwijs als bedrijfsleven hoe de gezamenlijke verantwoordelijkheid vorm kan krijgen.

Het georganiseerde bedrijfsleven is landelijk en sectoraal op de volgende manieren bij de processen van examinering betrokken.

Betrokkenheid bedrijfsleven:	Landelijk-sectoraal		Regionaal	
	Medeverant- woordelijk	Adviserend	Medeverant- woordelijk	Adviserend
Processen examinering:				
Kaders stellen		x		
Construeren		x		x
Vaststellen examens		x		x
Uitvoeren examens			x	
Beoordelen examens			x	
Vaststellen resultaat	-	-	-	-
Diplomeren	-	-	-	-
Evalueren		x		x

Toelichting:

Onder Landelijk-sectoraal bedrijfsleven wordt in dit examenprofiel verstaan het landelijk georganiseerde bedrijfsleven voor de sector Bouw en infra, Hout en interieur, bijvoorbeeld Bouwend Nederland, AFN, CBM, NBVT, VVNH, VPL.

Onder regionaal bedrijfsleven wordt verstaan: een erkend leerbedrijf voor de betreffende kwalificatie. 'Regionaal' heeft betrekking op het werkgebied van de instelling: voor een landelijk werkende vakschool en voor een landelijke examenleverancier is dat Nederland, voor de meeste roc's is dat een beperkter werkgebied.

Kaders stellen

Het landelijk-sectorale bedrijfsleven heeft een **adviserende rol** bij het opstellen en vaststellen van de kaders voor het examineringproces (examenvisie met examenmodel, examenreglement en handboek Examinering). Deze rol wordt op een van de volgende manieren door een of meerdere vertegenwoordigers van het bedrijfsleven ingevuld:

- o Adviserend lid van de commissie die de kaders opstelt
- o Adviserend lid van de commissie die de kaders vaststelt

Construeren van examens

Het bedrijfsleven heeft een **adviserende rol** bij het construeren van de examens. Landelijk opererende instellingen betrekken in dit proces het landelijk-sectorale bedrijfsleven; regionaal opererende instellingen betrekken het regionale bedrijfsleven. Deze rol wordt op een van de volgende manieren door een of meerdere vertegenwoordigers van het bedrijfsleven ingevuld:

- o lid van de commissie die verantwoordelijk is voor het construeren van de examens
- o Lid van de commissie die feedback geeft op de ontwikkelde examens

Vaststellen van examens

Het bedrijfsleven wordt in een adviserende rol betrokken bij het vaststellen van de examens, de instelling is formeel eindverantwoordelijk. Deze rol wordt op de volgende manier door een of meerdere vertegenwoordigers van het bedrijfsleven ingevuld:

- o Lid van de commissie die verantwoordelijk is voor de vaststelling van de examens (vaststellingscommissie) (inclusief beoordelingsprotocol).
- o Lid van de commissie die feedback geeft op de vastgestelde examens.

Bij de technische vaststelling van examens van een examenleverancier wordt het landelijk-sectorale bedrijfsleven adviserend betrokken. Onder technische vaststelling verstaan we hier de vaststelling dat de constructie van het examen deugdelijk is, de cesuur goed geformuleerd, het examen uitvoerbaar is in bedrijven, het examen past bij de kwalificatie-eisen. Bij inkoop van examens stelt het roc het examen vervolgens formeel vast.

Uitvoeren van examens

Het regionale bedrijfsleven **participeert in** de uitvoering van de examens. Deze rol wordt door een of meer deskundigen (voorgedragen door het betrokken bedrijfsleven) ingevuld in overleg met de voor de uitvoering verantwoordelijke onderwijs- of exameninstelling.

Beoordelen van examens

Het regionale bedrijfsleven is **medeverantwoordelijk** voor de beoordeling van de examens. Deze rol wordt op de volgende manier door een of meerdere vertegenwoordigers van het bedrijfsleven ingevuld:

- o Medebeoordelaar van de examenprestatie van de deelnemer.

Vaststellen resultaat

De examencommissie is verantwoordelijk voor de vaststelling. Het bedrijfsleven is **niet** daadwerkelijk **betrokken** bij de vaststelling van de resultaten.

Diplomeren

De examencommissie is verantwoordelijk voor de diplomering. Het bedrijfsleven is **niet** daadwerkelijk **betrokken** bij de diplomering.

Evalueren

Het landelijk-sectorale bedrijfsleven **participeert in** de evaluatie van de examens. Deze rol wordt op de volgende manier ingevuld:

- o De voor de uitvoering van de examens verantwoordelijke onderwijs- of exameninstelling bevraagt de bij de examenprocessen betrokkenen uit het bedrijfsleven over hun ervaringen (bijvoorbeeld door middel van panelgesprekken)

Deel 3 Examenafspraken per kwalificatie (dossier)

Onderwijs en georganiseerd bedrijfsleven hebben de volgende afspraken gemaakt over de inhoud en de essentie van het beroep en de dekking van de examinering en de afnamecondities waaronder de examinering plaatsvindt op landelijk / sectoraal en regionaal niveau.

Niet van toepassing.